

του Νίκου Ταμβακλή

Ο πυρετός της επικείμενης «εκλογικής μάχης» φαίνεται ότι έχει ξαφνικά επηρεάσει σε τέτοιο βαθμό τους συντρόφους-υποστηρικτές της «Συμπόρευσης», ώστε να χάσουν σε μεγάλο βαθμό και την αίσθηση του μέτρου. Στα μάτια τους, το εγχείρημα της «Συμπόρευσης» και η κάθοδος στις εκλογές της 25ης Ιανουαρίου, φαίνεται ότι έχει αποκτήσει τις διαστάσεις ενός τεράστιου κρίσιμου διακυβεύματος, από την έκβαση του οποίου θα αποφασιστεί ούτε λίγο, ούτε πολύ, η πορεία της ταξικής πάλης και η ιστορία της ίδιας της χώρας! **[1]**

Ασφαλώς είναι πολύ σημαντικό για αριστερούς αντικαπιταλιστές αγωνιστές να παίρνουν στα σοβαρά τον εαυτό τους και τα πολιτικά τους εγχειρήματα, να αισθάνονται υπεύθυνοι και να έχουν πάντοτε εμμονή στην «πάλη για την εξουσία των εργαζομένων», έστω και αν οι οργανώσεις τους παραμένουν ακόμη μικρές. Μόνο με τον τρόπο αυτό άλλωστε θα τους αντιμετωπίζουν και οι άλλοι με την δέουσα σοβαρότητα. Ωστόσο όπως παρατηρεί και ο Ντανιέλ Μπενσαίντ σε αυτό ελλοχεύει επίσης και ένας σημαντικός κίνδυνος μεγαλομανίας. Είναι απολύτως απαραίτητο να μπορούν ταυτόχρονα να διακρίνουν, με ψυχραιμία και με αντικειμενικότητα, το μέγεθος και το κοινωνικό βάρος των πολιτικών τους πρωτοβουλιών. Σε διαφορετική περίπτωση κινδυνεύουν να μετατραπούν σε αξιοθρήνητες καρικατούρες που απλώς θα μαϊμουδίζουν με σοβαροφάνεια τις διεργασίες των μαζικών κομμάτων και τις πόζες των μεγάλων ηγετών.

Το εργαλείο για να μπορέσουμε να αποφύγουμε τέτοιους κινδύνους είναι (σύμφωνα πάντοτε με τον Ντ. Μπ.) η συγκρότηση ενός επαναστατικού κόμματος: « ...Με ένα κόμμα που έχει οικοδομηθεί σε γερά θεμέλια είναι δυνατόν να διορθωθούν τακτικά λάθη και ακόμη περισσότερο βασικοί λαθεμένοι προσανατολισμοί. Το κόμμα είναι ο ενδιάμεσος ανάμεσα στη θεωρία και τη πράξη. Χωρίς ένα κόμμα τίποτε δεν μπορεί να αποδειχθεί ή να διορθωθεί...»

[2]

Στη κατεύθυνση αυτή, δηλαδή της θεμελίωσης στιβαρών κομματικών δομών πιστεύαμε ότι θα έπρεπε να έχει κινηθεί αποφασιστικά η ΑΝΤΑΡΣΥΑ όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα

και μετά από αυτή τη στοιχειώδη συγκρότηση (ή έστω παράλληλα με αυτή), να εξετασθούν ή ακόμη και να δοκιμασθούν οι όποιες εναλλακτικές προτάσεις και τακτικές, όπως είναι η συγκρότηση ευρύτερων εκλογικών μετώπων και συμπορεύσεων. Δυστυχώς οι δομές αυτές ποτέ δεν συγκροτήθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό και οι υποστηρικτές της «Συμπόρευσης» φέρουν γι αυτό αναμφίβολα ένα σημαντικό μέρος της ευθύνης. Η εκλογική κάθοδος από την άλλη πλευρά συνδέεται αναγκαστικά με την προβολή ενός κάποιου προγραμματικού λόγου. Για τους αριστερούς αντικαπιταλιστές αγωνιστές αποτελεί πάγια αντίληψη ότι μια εκλογική κάθοδος είναι κυρίως μια σημαντική ευκαιρία για να προπαγανδίσουν ευρύτερα τις θέσεις τους.

Είναι γεγονός ότι το σημερινό «μεταβατικό» της πρόγραμμα της ANΤΑΡΣΥΑ αποτελεί απλώς ένα κοινό τόπο των θέσεων των οργανώσεων και πολύ λιγότερο ένα εργαλείο που βρίσκεται σε μια διαλεκτική σχέση με το επίπεδο της συνείδησης και τις σημερινές ανάγκες των εργαζομένων και γενικότερα των κοινωνικών στρωμάτων που πλήττονται αδιάκοπα. Το πρόβλημα της υιοθέτησης ενός αυθεντικού μεταβατικού προγράμματος, που να αντιστοιχεί δηλαδή στο σημερινό επίπεδο συνείδησης και τις διαθέσεις των κοινωνικών στρωμάτων χωρίς να οδηγεί ταυτόχρονα σε διαχειριστικές λογικές, φαίνεται να απασχολεί σοβαρά όλο και περισσότερους μέσα στην ANΤΑΡΣΥΑ και πολλές προσεγγίσεις να γίνονται πιο προσεκτικές [3]. Το πρόβλημα αυτό είναι αλήθεια πως το αντιλαμβάνονται κατά κάποιο (στρεβλό κατά τη γνώμη μας [4]) τρόπο και αρκετοί υποστηρικτές της «Συμπόρευσης». Όμως αυτό που δεν αντιλαμβάνονται με κανένα τρόπο οι σύντροφοι της «Συμπόρευσης» είναι ότι η επεξεργασία και η υιοθέτηση ενός τέτοιου προγράμματος προϋποθέτει την δημιουργία των δομών και των οργάνων που θα το επεξεργαστούν με έναν δημοκρατικό διάλογο και το κυριότερο θα πεισθούν για την αναγκαιότητά του και θα αποφασίσουν να το υιοθετήσουν. Με άλλα λόγια προϋποθέτει και πάλι τη δημιουργία ζωντανών κομματικών δομών. Δηλαδή κομματικές δομές που θα αντιστοιχούν και θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες του σημερινού αξιολογού στελεχιακού δυναμικού που έχει συσπειρωθεί σε πανεθνική κλίμακα στην ANΤΑΡΣΥΑ. Πρόκειται για ένα στελεχιακό δυναμικό με υψηλό πολιτικό επίπεδο, πολλές φορές γαλβανισμένο σε δύσκολους πολύχρονους αγώνες και πολιτικές διαδρομές, με σημαντική συνδικαλιστική δράση και εμφύτευση στα κοινωνικά κινήματα. Οι αγωνιστές αυτοί και μόνο αυτοί συνιστούν μέχρι σήμερα το κοινωνικό πρόσωπο της ANΤΑΡΣΥΑ και αποκλειστικά σε αυτούς οφείλεται το κύρος και η αναγνωρισιμότητα του εγχειρήματος.

Στο στελεχιακό αυτό δυναμικό πιστεύουμε ότι δεν αντιστοιχούν ούτε οι μικροπολιτικές μανούβρες των μικροηγεσιών, ούτε οι θέσεις που παράγονται με τη κοπτοραπτική και οι μάχες των «μπούλετς» μέσα στα γραφεία. Πολύ περισσότερο δεν αντιστοιχούν οι εκβιαστικές και τετελεσμένες αποφάσεις των ηγεσιών για προεκλογικές συνεργασίες, το

δημόσιο ξεκατίνασμα των «παραγόντων», οι δημόσιες ανταλλαγές προσβλητικών χαρακτηρισμών, τα μισόλογα, τα υπονοούμενα και οι περιττοί κομπασμοί. Αυτό που χρειάζονται είναι ένας συγκροτημένος σε πολιτικά επιχειρήματα εσωτερικός διάλογος, η απόλυτη διαφάνεια στη πρακτική των ηγεσιών και το απεριόριστο δικαίωμα της κριτικής και αμφισβήτησης από τη βάση.

Χωρίς αμφιβολία είναι γεγονός (όπως υπονοούν με διάφορα μισόλογα σε δημόσιες τοποθετήσεις τους, οι υποστηρικτές της «Συμπόρευσης»^[5]), ότι ορισμένες πρακτικές συγκεκριμένων οργανώσεων στη διάρκεια των προηγούμενων προεκλογικών περιόδων μπορούν να χαρακτηρισθούν απαράδεκτες ή ακόμη και αποκρουστικές. Το ίδιο όμως θα μπορούσε να ισχυριστεί κανένας για τις προσυνεδριακές πρακτικές και τις ακραία «σωβινιστικές» (ακόμη και βίαιες) συμπεριφορές άλλων οργανώσεων. Όλα αυτά θα έπρεπε να ειπωθούν ολοκληρωμένα και ξεκάθαρα και να συζητηθούν έγκαιρα σε έναν ειλικρινή εσωτερικό διάλογο, με ένα τρόπο συστηματικό και δημοκρατικό και όχι να αποτελέσουν σήμερα το αναδρομικό πρόσχημα για να πυροδοτηθεί ο εμφύλιος και η διάλυση της ANΤΑΡΣΥΑ.

Σήμερα όλοι παραδέχονται ότι η ANΤΑΡΣΥΑ παρ' όλες τις αδυναμίες της έχει αποκτήσει ένα κύρος και μια αναγνωρισιμότητα που είναι πολλαπλάσια της κάθε μεμονωμένης οργάνωσης αλλά και κάθε προηγούμενου ενωτικού εγχειρήματος της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Το καταδεικνύουν όχι μόνο τα αποτελέσματα στις τελευταίες αυτοδιοικητικές εκλογές αλλά κυρίως η αυξανόμενη δύναμη των αντικαπιταλιστικών συνδικαλιστικών παρατάξεων στις οποίες συμμετέχει (με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο), όπως και η αναγνώριση της ύπαρξής της από τις όλο και συχνότερες αναφορές σε αυτήν από το ταξικό αντίπαλο και τους πολιτικούς των ανταγωνιστικών σχεδίων της αριστεράς. Και όλα αυτά παρά τον πλήρη αποκλεισμό της από τα ΜΜΕ, παρά τον αποκλεισμό της από τις περισσότερες δημοσκοπήσεις του εκλογικού σώματος και ακόμη παρά την απουσία μιας «χαρισματικής» ηγετικής προσωπικότητας.

Οι καλύτεροι και πιο αξιόλογοι αγωνιστές της ANΤΑΡΣΥΑ, όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα, παρά την ουσιαστική ανυπαρξία του κεντρικού συντονισμού και παρά την υποτονική λειτουργία των τοπικών οργάνων, μέσα από τις διαρκείς κοινές παρεμβάσεις τους στο συνδικαλιστικό κίνημα και στους κοινωνικούς αγώνες, απέκτησαν σταδιακά τη συνείδηση του μέλους της ANΤΑΡΣΥΑ και ανέπτυξαν μεταξύ τους δεσμούς συντροφικής αλληλεγγύης και αμοιβαίας εμπιστοσύνης ξεπερνώντας σε μεγάλο βαθμό τα στεγανά των οργανώσεων. Με τον τρόπο αυτό ακόμη και οι συζητήσεις για τις διαφορετικές ιδεολογικές αναφορές και ιστορικές καταβολές που γίνονται μεταξύ τους (έστω και με έναν άτυπο

τρόπο), αυτές γίνονται μέσα σε ένα πολύ καλύτερο κλίμα από αυτό που επικρατεί στις αδιέξοδες συναντήσεις των ηγεσιών. Αυτό είναι το πραγματικό πολύτιμο κεκτημένο που θα πρέπει πάση θυσία να διαφυλαχθεί και να αξιοποιηθεί και όποιοι το κατασπαταλήσουν άλλη μια φορά για μια κοντόθωρη εκλογική σκοπιμότητα θα φέρουν ακέραια τη πραγματική ιστορική ευθύνη.

N. Ταμβακλής, Μέλος ΤΕ ΑΝΤΑΡΣΥΑ Σάμου

[1] Βλ. Γιώργου Παυλόπουλου: Η ιστορία θα είναι αμείλικτη με την ΑΝΤΑΡΣΥΑ – και πολύ καλά θα κάνει! **pandiera.gr**

[2][2] Βλ.: Daniel Bensaid, ‘Revolutionary Strategy Today’, μεταφρασμένη στα ελληνικά η μπροσούρα «Η Επαναστατική Στρατηγική Σήμερα» θα εκδοθεί σύντομα από την Πρωτοποριακή Βιβλιοθήκη.

[3] Βλ. Πάνου Δαμέλου: Στην ουσία του πολιτικού ζητήματος για την ΑΝΤΑΡΣΥΑ: να ενοποιήσουμε τη τάξη μας.

pandiera.gr

[4] Βλ. Μάνου Σκούφογλου: Για ποιο μεταβατικό πρόγραμμα μιλάμε σύντροφοι; **pandiera.gr**

[5] Βλ. Γιώργου Παυλόπουλου (ο.π.)

antarsya.gr